

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11Csp/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817204775
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3817204775.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou v právnej veci žalobkyne Mgr. W. S., nar. XX.X.XXXX, bytom S., A. XXX/XX, zast. Podhorský & Partners, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Zámocká 35, Bratislava, IČO: 46 962 000 proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 o zaplatenie sumy 675,05 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalobu o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia z a m i e -
t a .

II. P r i z n á v a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči
žalobkyni vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom zo dňa 7.marca 2019 tak, že žalobu o zaplatenie sumy 675,05 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 14.3.2017 až do zaplatenia zamietol; určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 45,76 % voči žalobkyni. Rozsudok odôvodnil § 107 ods.1,2; § 451 ods.1,2 Občianskeho zákona; § 30 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa.

2. Proti tomuto rozsudku podal zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie do výroku II. a IV., ktoré odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, kedy nárok na finančné zadosťučinenie nevzniká, pričom súd prvej inštancie nevyhodnotil námietku premlčania uplatnenú voči nároku na finančné zadosťučinenie, nemal preukázané splnenie podmienok podľa § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. a nepreskúmateľne odôvodnil výšku priznaného nároku, pričom žalobkyňa ani nevedela, že uplatňuje nejaké finančné zadosťučinenie, preto zostalo minimálne sporné, či podanie právneho zástupcu o rozšírení žaloby zodpovedá vôli žalobkyne.

Ďalej uviedol, že ak by chcel zákonodarca priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie za každé porušenie spotrebiteľského práva, zakotvil by to priamo a neviazal by ho na to, či sa spotrebiteľ úspešne domáhal jeho ochrany na súde. Podmienkou pre uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie je, že spotrebiteľ vystupoval v konaní ako žalujúca strana a na základe ním podanej žaloby došlo k uplatneniu jeho práv v konaní pred súdom. Táto podmienka splnená nebola, pretože v konaní vedenom pod sp. zn. 13C 145/2014 pred Okresným súdom Prievidza žalobca ako žalujúca strana nevystupoval. Z uvedeného ustanovenia ďalej vyplýva, že podmienkou je záver o tom, že došlo k porušeniu ustanovenia určeného na ochranu spotrebiteľa. Vo vyššie uvedenom konaní bolo rozhodnuté na základe záveru o neuzavretí zmluvy s odkazom na § 44 ods.2 Občianskeho zákona, čo je ustanovenie obsahovo i systematicky zaradené nie medzi osobitnú úpravu spotrebiteľských zmlúv. V

uvedenom spore teda nebolo rozhodnuté na základe porušenia práva žalobkyne ako spotrebiteľa, čím nie je splnená ani ďalšia podmienka pre vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Z uvedených dôvodov preto žalovaný tvrdil, že vykonaným dokazovaním neboli v konaní osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali vznik a oprávnenosť nároku na finančné zadosťučinenie. Súd sa nezaoberal námietskou premlčania, ktorú žalovaný uplatnil aj voči uplatnenému nároku primeranému finančnému zadosťučineniu.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napádanej časti II. a IV. výroku rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie aj žalovaná v časti výroku IV., ktorý odôvodnila tým, že súd v tejto časti vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď posúdil nesprávne procesný úspech/ neúspech v zmysle § 255 CSP.

Žalobkyňa bola úspešná v určujúcom výroku, v ktorom bolo rozhodnuté, že právny vzťah z úverovej zmluvy nie je a rovnako bola úspešná aj vo výške finančného zadosťučinenia, keď suma, ktorú jej odvolací súd priznal bola závislá vyslovene od úvahy súdu. Navrhla, aby súd žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov konania.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť v I. a III. výroku dňa 10.mája 2019, proti týmto výrokom odvolanie podané nebolo. Tieto výroky nadobudli právoplatnosť dňa 10.5.2019.

5. Odvolací súd preskúmal vec a dospel k záveru, že nie sú dôvody na potvrdenie ani zmenu výrokov II. a IV. uvedeného rozsudku.

6. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu okrem iného vyplynulo, že súd prvej inštancie zaviazal II. výrokom rozsudku žalovaného na zaplatenie sumy 400 eur z titulu primeraného finančného zadosťučinenia.

V priebehu konania žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a to v odpore proti platobnému rozkazu, ktorým bol zaviazaný k zaplateniu sumy 675,05 eur s príslušenstvom, keď uviedol, že vznáša k uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia námietku premlčania, ako aj vo vyjadrení žalovaného k nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zo dňa 15.mája 2018, v ktorom žalovaný uviedol, že nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia bol uplatnený po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty.

Odvolací súd ďalej uviedol, že námietkou premlčania sa konajúci súd musí zaoberať a vysporiadať.

Súd sa musí zamerať, kedy a v akej forme možno uplatniť námietku premlčania, aby nastali jej účinky a zároveň, ako je potrebné skutkovo a právne túto námietku zdôvodniť. Na formu námietky premlčania zákon nestanovuje žiadne požiadavky, možno ju uplatniť písomne, ale aj ústne a súd na premlčanie prihliadne na námietku dlžníka. Na námietku premlčania nie sú kladené žiadne obsahové požiadavky. Súd prihliadne na ňu len vtedy, ak sa dlžník premlčania dovoľáva a ak z jeho prejavu je možné jednoznačne vyvodiť, že premlčanie namieta.

Pokiaľ žalovaný v písomnom podaní zo dňa 15.5.2018 uviedol, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie bol uplatnený žalobcom po uplynutí subjektívnej premlčacej doby a teda po uplynutí premlčacej lehoty, je možné s ohľadom na skoršie vznesenú námietku premlčania vyvodiť uplatnenie námietky premlčania nielen k uplatnenému bezdôvodnému obohateniu, ale aj k uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu. Žalovaný neuvádzal len samotný časový aspekt uplatnenia nároku (to zn. dátum, kedy si ho žalobca mohol uplatniť a kedy si ho aj uplatnil), ale uvádzal ho z pohľadu plynutia premlčacej subjektívnej lehoty, pričom skonštatoval, že žalobca si nárok uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty.

Súd prvej inštancie v ďalšom konaní má vec opätovne prejednať a vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu.

Keďže výrok rozsudku IV. súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania závisí od rozhodnutia vo veci samej, súd zrušil tento výrok a súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne opätovne aj o nároku na náhradu trov konania.

Z tohto dôvodu odvolací súd vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Súd určil termín pojednávania na 30.júna 2020, na ktorý sa žalovaný nedostavil, doručenie vykázané mal dňa 11.6.2020, svoju neúčast' ospravedlnil elektronicky dňa 23.6.2020 z dôvodu hospodárnosti a navrhol súdu žalobu zamietnuť. Uplatnil aj trovy konania.

Súd po zistení prítomnosti predvolaných strán sporu podľa § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať bez prítomnosti žalovaného.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, zástupkyne žalobkyne, oboznámil listinné dôkazy - rozhodnutie odvolacieho súdu č.l. 191-200 rozhodnutie sp. zn. 16Co 56/2019, vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne č.l. 206, vyjadrenie právnej zástupkyne žalovaného č.l. 214 - 215 a zistil nasledovné:

Právny zástupca žalobkyne vo svojom písomnom podaní zo dňa 4.júna 2020 uviedol, že žalobkyňa trvá na nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a odkazuje na predchádzajúce vyjadrenia, pričom sa domnieva, že je splnená základná zákonná podmienka predpokladaná v § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa a to úspešné uplatnenie porušeného práva žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13C 145/2014.

9. Právna zástupkyňa žalovaného v podaní zo dňa 23.júna 2020 uviedla, že navrhuje súdu, aby žalobu žalobkyne zamietol a uplatnila právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Zástupkyňa žalobkyne vo svojom prednese dňa 30.júna 2020 uviedla, že sa pridrižiava doterajších písomných podaní a vyjadrení s tým, že nárok žalobkyne vo veci primeraného finančného zadosťučinenia nie je premlčaný. Žalobkyňa žiada výšku 800 eur a navrhla žalobe v tejto časti vyhovieť.

11. Z výsluchu žalobkyne na pojednávaní dňa 30.júna 2020 vyplynulo, že sa pridrižiava vyjadrenia svojej zástupkyne.

12. Súd prvej inštancie v intenciách záverov odvolacieho súdu sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k nároku na primerané finančné zadosťučinenie a vo veci rozhodol.

13. Žalobkyňa písomným podaním zo dňa 22.decembra 2017 prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu rozšírila žalobu o sumu 800 eur ako primerané finančné zadosťučinenie, ktoré odôvodnila tým, že Zmluva o úvere obsahuje neprijateľné podmienky, neprimerane vysokú cenu úveru, čo nemožno hodnotiť inak ako zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu s minimálne nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami žalovaného v predchádzajúcich podaniach.

Žalobkyňa k nároku na primerané finančné zadosťučinenie uviedla, že Zmluva o úvere v konaní sp. zn. 13C 145/2015 je bezúročná a bez poplatkov vzhľadom na absenciu obsahových náležitostí zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Konanie žalovaného v tomto konaní bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Poukázala na § 3 ods.5 posledná veta z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žiadna ujma ani hrozba ujmy sa v tomto prípade nevyžaduje s poukazom na § 217 ods.1 CSP. Podmienkou práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie nie je porušenie spotrebiteľskej zmluvy, ale konkrétne súdne konanie, v ktorom bol občan ako spotrebiteľ úspešný. V súvislosti s tým poukázala na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 16C 221/2014 zo dňa 6.3.2015, aj na uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 18Co 34/2014 zo dňa 16.2.2015 a iné rozhodnutia, napr. KS Prešov sp. zn. 18Co 34/2014, KS Prešov sp. zn. 7Co 350/2015, KS Prešov sp. zn. 7Co 56/2017.

Zdôraznila, že po 9.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval za primerané zaplatenie sumy 800 eur ako primerané finančné zadosťučinenie. Táto výška je odôvodnená charakterom zásahu do práv žalobkyne, ako aj údajným nárokom vo výške 657,32 eur, ktorý žalovaný uplatnil voči žalobcovi v pôvodnom konaní na Okresnom súde Prievidza sp. zn. 13C 145/2014 napriek tomu, že žalobca úver preplatil o 675,05 eur. Spotrebiteľ nielen, že preplatil úver o sumu 675,05 eur, ale súčasne žalovaný podal voči nemu žalobu na zaplatenie 657,32 eur s príslušenstvom, čo spolu znamená, že žalovaný sa obohatil a chcel obohatiť sumu 1.332,27 eur (657,32 eur + 675,05 eur). Z tejto sumy 1.332,27 eur považuje žalobkyňa 60 % za primerané, teda 799,42 eur, zaokrúhlene 800 eur. V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 20Co 96/2013 zo dňa 28.10.2013.

14. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 4.apríla 2018 pripustil zmenu žaloby, jej rozšírenie o primerané finančné zadosťučinenie o sumu 800 eur.

15. V písomnom podaní doručené súdu 15.5.2018 žalovaný uviedol, že popiera nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, pretože ustanovenie § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré spotrebiteľ namietal a uplatnil a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver súdu o porušení práva spotrebiteľa.

Žalobkyňa sa domáha uplatneného nároku na základe predpokladu úspešnosti v spore vedenom pred Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 13C 145/2014, v ktorom konajúci súd žalobu žalovaného o zaplatenie 657,32 eur s príslušenstvom zamietol z dôvodu, že považoval Zmluvu o revolvingovom úvere za bezúročnú a bez poplatkov.

Z citovaného rozhodnutia však nevyplýva konkrétny právny záver o úspešnosti spotrebiteľa ani konštatovanie o porušení práva spotrebiteľa. Poukazuje na to, že existenciu dôvodov, pre ktoré by sa malo poskytnúť finančné zadosťučinenie spochybňuje aj fakt, že k uplatňovaniu tejto požiadavky dochádza s výrazným časovým odstupom. K uplatneniu požiadavky na finančné zadosťučinenie, ktoré by podľa tvrdenia žalobkyne malo byť satisfakciou za porušenie jeho spotrebiteľských práv nedošlo z bezprostrednej časovej následnosti po vydaní uvedeného rozhodnutia, ale s výrazným časovým odstupom. Žalobkyňa mohla nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatniť vzájomnou žalobou už v predmetnom konaní, rozsudok prvej inštancie bol vydaný 4.2.2015. V nadväznosti na uvedené žalovaný tvrdí, že nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia bol uplatnený po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty, žaloba bola na súd doručená 16.3.2017, najskôr možno predpokladať, že odovzdanie na poštovú prepravu dňa 14.3.2017, t. j. po uplynutí premlčacej doby.

16. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 26.júna 2018 žalovaný uviedol, že popiera dôvodnosť nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, lebo § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré spotrebiteľ namietal a uplatnil na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver súdu o porušení práva spotrebiteľa. Tvrdil, že je potrebné poukázať na to, že pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je potrebná výroková časť súdneho rozhodnutia s odôvodnením, v ktorom sa konštatuje, že konkrétne právo spotrebiteľa bolo porušené a akým spôsobom sa tak stalo. Tým, že bola žaloba zamietnutá, ešte nebol splnený žiadny z predpokladov, ktoré právna úprava pre priznanie takéhoto uplatneného nároku pripúšťa. Z označeného rozhodnutia Okresného súdu Prievidza č. k. 13C 145/2014 nevyplýva žiadny konkrétny právny záver o úspešnosti spotrebiteľa a konštatovanie o porušení práva spotrebiteľa.

Poukázal aj na to, že existenciu dôvodov, pre ktoré by sa malo poskytnúť finančné zadosťučinenie spochybňuje aj fakt, že k uplatňovaniu tejto požiadavky dochádza s výrazným časovým odstupom. K uplatňovaniu požiadavky na finančné zadosťučinenie, ktoré by podľa tvrdenia žalobcu malo byť satisfakciou za porušenie jeho spotrebiteľských práv nedošlo v bezprostrednej časovej následnosti po vydaní uvedeného rozhodnutia, ale s výrazným časovým odstupom, takmer dva roky.

17. Z výpovede žalobkyne na pojednávaní dňa 7.3.2019 vyplynulo, že už na pojednávaní dňa 4.2.2015 vo veci sp. zn. 13C 145/2014 uviedla, že už v tento deň vedela, že úver preplatila.

18. Podľa § 3 ods.5 z. č. 250/2007 Z. z. - o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Novšie znenie ustanovenia § 3 ods.5 poslednej vety cit. zákona účinné od 10.6.2013, zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľov. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej z. č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

Účelom inštitútu finančného zadosťučinenia je nahradiť určitú ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú a sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a takisto treba zohľadniť aj to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepoctivým ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Na tomto mieste je potrebné takisto uviesť, že žalobca sa v postavení spotrebiteľa na Okresnom súde Prievidza vo viacerých ďalších konaniach domáha voči žalovanému v postavení dodávateľa vydania bezdôvodného obohatenia.

Výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Súd vychádza z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti s nezákonnou odplatom, ktorú žalovaný od neho požadoval, hoci na ňu nemal nárok, o čom vedel, resp. musel vedieť a túto odplatu na žiadosť žalovaného odmietol tomuto vydať.

Tak ako súd uviedol už vyššie, pri posudzovaní primeranosti finančného zadosťučinenia je potrebné skúmať, či spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľského práva. Nemusí preukázať, že titulom porušenia spotrebiteľského práva spotrebiteľovi bola ujma skutočne spôsobená.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalovaný v písomnom podaní zo dňa 15.5.2018 uviedol, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie bol uplatnený žalobkyňou po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, je možné s ohľadom na skoršie vznesenú námietku premlčania voči nároku bezdôvodného obohatenia vyvodiť uplatnenie námietky premlčania nielen voči k uplatneniu bezdôvodného obohatenia, ale aj k uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu.

Týmto záverom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný a postupoval v súlade s týmto záverom. Námietku premlčania podal žalovaný pôvodne v odpore zo dňa 13.apríla 2017 proti uplatnenému bezdôvodnému obohateniu a v podaní z 15.mája 2018 vzniesol námietku premlčania proti uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu, ktorú podal po rozšírenom návrhu žalobkyne z 22.decembra 2018 a súd vyhovel návrhu na rozšírenie žaloby uznesením zo dňa 4.apríla 2018, kedy pripustil rozšírenie žaloby o primerané finančné zadosťučinenie.

Súd nárok žalobkyne na bezdôvodné obohatenie zamietol, nakoľko tento nárok bol premlčaný v 2-ročnej subjektívnej aj v 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe. V tejto časti teda výrok súdu prvej inštancie zostal právoplatný.

V ustanoveniach § 100 až § 114 Občianskeho zákona je upravený inštitút premlčania. Premlčanie nie je spojené s uplynutím času ako právne významnej skutočnosti, avšak plynutie času samo o sebe nemá právne účinky. Také účinky má iba vtedy, ak je spojené s výkonom subjektívneho práva. Občiansky zákon spája premlčanie s oslabením subjektívneho práva, ak sa nevykonalo po zákonom stanovenú dobu. Podstata premlčania spočíva v tom, že ak sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde, či u príslušného orgánu, nemôžu byť už po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník po uplynutí zákonom stanovenej doby sa môže úspešne brániť vymáhaniu práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Dovoľanie sa premlčania pred súdom má za následok spočívajúce nároku. Nárok tu síce naďalej existuje, avšak je oslabený do takej miery, že právo vyplývajúce z tohto nároku nemôže súd veriteľovi priznať.

Premlčanie plní v súkromnom práve tri základné funkcie :

- a/ stimuluje veriteľa, aby uplatnil svoje nároky včas,
- b/ predchádzať dôkaznej núdzi,
- c/ prispievať právnej istote.

Premlčanie nemá za následok zánik práva, ale len jeho oslabenie. Za premlčané sa považuje právo, ktoré sa nevykonalo v dobe ustanovenej zákonom. Premlčacia doba je stanovená presnou dobou začiatku plynutia (právna skutočnosť vyvolávajúca začiatok plynutia premlčacej doby) a koncom. Dovoľanie sa premlčania práva je hmotnoprávnym úkonom dlžníka v súdnom procese. Nie každé

vznesenie námietky premlčania má právne účinky. Také právne účinky má len dôvodné vznesenie námietky premlčania. Námietku premlčania možno vzniesť kedykoľvek počas konania až do jeho právoplatného skončenia, teda aj v odvolacom konaní, pričom námietku premlčania uplatnenú až v odvolacom konaní nemožno považovať za novú skutočnosť. Podstatné sú právne účinky premlčania, ktoré súvisia s jeho dovolaním na súde. Ak sa účastník občianskeho súdneho konania dovoláva premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; návrh na začatie konania v takom prípade zamietne. S uplatnenou námietkou premlčania sa súd vysporiada tak, že žalobu zamietne bez toho, aby skúmal, či uplatnené právo veriteľa existuje alebo nie (R 29/1983). Ak žalovaný nevznesie námietku premlčania, súd uplatňované právo (nárok) prizná.

Tak ako súd uviedol už vyššie, nárok žalobkyne o zaplatenie sumy 675,05 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 14.3.2017 do zaplatenia zamietol z dôvodu premlčania tohto nároku podľa § 107 ods.1,2 Občianskeho zákona. Žalobkyňa sa domáhala o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákona. Súd mal tento nárok za premlčaný, nakoľko žaloba na súd prvej inštancie bola podaná 16.marca 2017 a žalobkyňa sa preukázateľne, čo v konaní nebolo sporné dozvedela, že zaplatila žalovanému viac ako mala, minimálne dňa 4.februára 2015, odkedy začala plynúť 2-ročná premlčacia subjektívna doba, ktorá uplynula dňa 4.februára 2017. V tento deň sa dozvedela preukázateľne (možno aj skôr), že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného (veriteľa PROFI CREDIT Slovakia s.r.o.) a tiež vedela, kto sa na jej úkor obohatil. Súd zobral do úvahy aj jej výpoveď z konania vedeného pod sp. zn. 13C 145/2014 zo dňa 4.2.2015, kedy jasne a zrozumiteľne vo svojej výpovedi uviedla, že už vtedy (4.2.2015) vedela (dozvedela sa), že zaplatila veriteľovi viac ako mala. Túto skutočnosť potvrdila aj na pojednávaní dňa 7.marca 2019 v konaní sp. zn. 11Csp 46/2017. Žalovaná mohla už v konaní sp. zn. 13C 145/2014 na pojednávaní dňa 4.februára 2015, kedy vo veci súd meritórne rozhodol, uplatniť nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Tento nárok uplatnila až návrhom zo dňa 22.decembra 2017, teda viac ako dva roky po rozhodnutí vo veci sp. zn. 13C 145/2014. Keďže žalobkyňa mohla uplatniť nárok na primerané finančné zadosťučinenie už 4.2.2015, ale neurobila tak, je možné vyvodiť, že skoršia námietka premlčania, ktorú podal žalovaný v odpore zo dňa 13.apríla 2017 voči nároku bezdôvodného obohatenia, je uplatnená aj voči nároku na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd vychádzal pri tomto posúdení námietky premlčania zo záveru rozhodnutia odvolacieho súdu. Hoci žalovaný nezdôvodnil podrobnejšie námietku premlčania, len uplatnil túto námietku, súd vychádzajúc z obsahu spisu a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, s prihliadnutím aj na skoršiu námietku premlčania vznesenú v odpore, aj z výpovede žalobkyne, že nárok žalobkyne je premlčaný aj v nároku o uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobkyňa mohla tento nárok uplatniť skôr, už 4.februára 2015, napr. aj vzájomnou žalobou. Uplynula nielen subjektívna 2-ročná premlčacia doba, ktorá začne plynúť odo dňa, keď sa dozvedela, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, ale aj 3-ročná objektívna premlčacia doba, ktorá začne plynúť odo dňa, keď k nemu došlo. Žaloba bola podaná dňa 16.marca 2017, teda zjavne po 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá uplynula dňa 4.februára.2017.

Súd návrh žalobkyne zamietol z dôvodu premlčania, pričom prihliadol na vznesenú námietku premlčania žalovaným. Súd preto ďalej neskúmal, či uplatnené právo žalobkyne existuje alebo nie.

21. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 v spojení s § 262 ods.2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).